

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1225 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxona raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bexzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliyev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlarini	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otabek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Isroilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчехра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макроэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Intellectual mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalarini investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'g'li	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” ajning asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkinjonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Firuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmuratovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomiddin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farxod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
"Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)"	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarining o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan "foyda" solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalari jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususi banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafruz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafoyev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	
Korxonalar moliyaviy faoliyati bo'yicha auditorlik risklarini xalqaro standartlar asosida baholash	497
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Abduxalil-zoda Ra'no Muzaffar qizi	
Ishlab chiqarish xarajatlarining tarkibi va ularni pasaytirish usullari	501
Sodiqov Mirahror Abbos o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda mahalliy budjetlarning ahamiyati.....	509
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
The role of small business enterprises in enhancing the well-being of the population in Uzbekistan	513
Djalilova Shaxlo Ismoiljon kizi	
O'zbekistonda IPOlarni tashkil etish jarayonlari tahlili	518
Alikulov Azamat Tuygunovich	
Kichik sanoat zonalarini faoliyatining iqtisodiy-statistik tahlili (Surxondaryo viloyati misolida).....	522
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Hududlarning innovatsion turistik salohiyatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	528
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
Integrating circular economy principles in marketing and operations of grape export companies for green transition.....	534
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
Foreign experiences of improving the quality of services in the field of tourism.....	541
Raxmonov Siyovush Turob ugli	
Z avlodining iste'dodli vakillari uchun raqobat: davlat boshqaruvi sektorining maqsadga yo'naltirilgan raqamli avlodni jalb etish strategiyalari.....	546
Nosirova Shaxzoda Bohodir qizi	
O'zbekiston Respublikasida uglerod solig'ini joriy etish orqali soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va yashil iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish imkoniyatlari: ekologik, iqtisodiy va institutsional yondashuv	560
Jo'rayev Ahmad Saitnazar o'g'li	
Tijorat banklari reytingiga ta'sir qiluvchi asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili.....	566
Karabayev Nodir Abduhamidovich	
Budjet tashkilotlarida tuziladigan moliyaviy hisobotlarning ahamiyati.....	578
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	582
Хусейнов Рахим Али оглы	
Zamonaviy HR texnologiyalarining korxonalar samaradorligiga ta'siri: "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tajribasi.....	589
Xursanova Gulshan Ravshan qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion menejment strategiyalarining samaradorligini oshirish yo'llari	593
Pulatova Dildora Abdushukurovna	
Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning bugungi kunda o'rni va ahamiyati.....	600
Xolmirzayeva Gulruxsor Maxammetovna	
Интеграция информационно-коммуникационных технологий в зеленую экономику: цифровые технологии для устойчивого развития.....	604
Бозорова Ирина Жуманазаровна	

Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahallilashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	608
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
Цифровизация зеленой экономики: синергия технологий для устойчивого будущего	616
Мухамадиева Кибриё Баходировна, Умарова Надира Рахмановна, Шарипова Зулфия Шокиржоновна, Эшпулатова Хусния Мирғолиб кизи	
O'zbekistonda to'qimachilik mahsulotlari bozori va rivojlanishi	621
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
Samarqand viloyatida tikuv-to'qimachilik sanoatining rivojlanish holati va ishlab chiqarish hajmining prognozi.....	629
Ikramova Taxmina Latifovna	
Повышение эффективности управления рисками в проектах государственно-частного партнерства в сфере услуг	639
Айтбаева Гульзада Куанышбаевна	
Surxondaryo viloyati iqtisodiy o'sish darajalarini ekonometrik modellashtrish	645
Pardayeva Ma'rifat Muzaffarovna	
Зарубежный опыт развития экономики ресурсно-сырьевых регионов: модели диверсификации и возможности адаптации.....	654
Севара Кахрамоновна Хакбердиева	
Xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishning ahamiyati	658
Abduvoxidova Mohinur Akmalovna	
O'zbekiston sug'urta bozorida esg va yashil moliya instrumentlaridan foydalanish holati va imkoniyatlari.....	662
Zoyirov Laziz Subxonovich	
Xorazm viloyatida transport xizmatlari ko'rsatishning amaldagi holati tahlili va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	668
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	
Ulgurji savdo qoidalari va chakana savdodan farqli tomonlari	678
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
Xalqaro integratsiya jarayonlarida raqamli iqtisodiyotning o'rni.....	684
Zaripov Xurshid Zakir o'g'li	
Mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlarining hozirgi holati	690
Himmatov Abdisamat Xalilovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholining moliyaviy madaniyatini rivojlantirish muammolari va istiqbollari.....	696
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
Цели устойчивого развития и роль цифровых платформ в сфере трудовой миграции	702
Газиёва Сулхия Саидмашрафовна	
Onlayn savdo maydonchalarida mijoz sodiqligini shakllantirishda marketing strategiyalarining o'rni	706
Baxromov Xudoyor Xabibullo o'g'li	
Методологические основы оценки эффективности «зеленых» технологий в строительном секторе.....	710
Тожиева Дилфуза Бабамуратовна	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlar auditi masalalarini rivojlantirish.....	715
Mahmudov Saidjamol Kadirjanovich	
O'zbekiston Respublikasi soliq ma'murchiligini takomillashtirish jarayonlari	722
Mahmudova Sevara Rahmat qizi, Almardonov Muxammadali Ibragimovich	
Improving the efficiency of modern housing fund management system	726
D.A. Berdiyeva, Aminova Naima Umar qizi	
Kichik va o'rta biznes subyektlari eksport salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	731
Abduqahhorov Azizbek Abdullo o'g'li	

From Science to Business: How Universities Stimulate Innovation.....	735
A. Bobozhonov, A.M. Shatre, V. Kirilova Vladimirova, R.Kh. Karlibaeva	
Tashkilotlarda risklarni boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash: nazariy va amaliy yondashuvlar	740
Husanova Dilnura Mamrajab qizi	
Turli mulkchilik shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining ekologik auditing nazariy jihatlarini	744
Abdullayev Xurshidjon Nazrullo o'g'li	
Sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruv samaradorligini oshirish omillari.....	749
Ne'matullayev Abdurasulxon Ximaydulla o'g'li	
Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida innovatsion korxonalar boshqaruvi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi amal qilish xususiyatlari	755
Naimov Azamat Xikmatovich	
Mamlakatimizda chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalalar faoliyatini rivojlantirish.....	758
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Shuxratov Azizbek A'zamjon o'g'li	
Qurilgan organik mevalar eksportini rivojlantirishda yashil marketing strategiyalaridan foydalanish.....	764
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari.....	769
Ernazarov Gulam Bekbayevich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsion faoliyatni baholash va rivojlantirish mexanizmlari.....	774
Mavrolov Ravshan Nematjonovich	
Barqaror rivojlanish va korxonalarda barqarorlikni ta'minlash zaruriyati.....	780
Yakubova Dilfuza	
Yashil iqtisodiyot sharoitlarida barqaror rivojlanish, yashil texnologiyalar va ekologik menejmentning o'rni	785
Dilmurodov Abbas Anvar o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish	788
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
Tijorat banklarida chakana bank xizmatlarini rivojlantirish.....	795
Axmedov G'ofurjon G'ulomjonovich	
Turizm sohasini ekonometrik modellashda qo'llaniladigan ekonometrik usullar va amaliy imkoniyatlar	801
Shukurov Ikrom Abdurashitovich	
Sanoat tarmoqlarida investitsiyalar strukturasining iqtisodiy samaradorligi va innovatsiyalarni rag'batlantirish.....	807
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	
Mintaqa ziyorat turizmi samaradorligini oshirishda ekonometrik modellardan foydalanish.....	812
O'rinova Durdona Botir qizi	
Kichik biznes rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni pest (siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy-demografik, texnologik omillar) tahlili.....	816
Israilov Rustam Ibragimovich	
Qazib olish sanoati korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirishda muammolar va salbiy omillar: tahlil va zamonaviy yondashuvlar	825
Abduraxmanov Davron Burxanjonovich	
O'zbekistonning milliy merosi boyliklaridan turizmga foydalanish yo'llari	830
Samarov Xonqul Qahhorovich	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investision resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar	835
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Iqtisodiyotning ekologik transformatsiyasi sharoitida ijtimoiy o'sishni indikativ baholash metodologiyasi.....	841
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li	

Bojxona xizmati fiskal faoliyatini takomillashtirish istiqbollari.....	847
Pardayev To'liqin Nasirovich, Farxodov Farrux Furqatovich, Nomozov Abduvoxid bdurazzoq o'g'li	
Механизмы устойчивого управления малым и средним бизнесом в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта.....	852
Зокирова Фарангиз Тулкиновна	
Yashil bank xizmatlari va uni joriy etish bilan bog'liq muammolar.....	862
Makhmudova Mukhlisa Kodirjon kizi	
Barqaror qishloq xo'jaligi ta'minot zanjirlarida transport tizimlarini optimallashtirish.....	867
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Moliyaviy rejalashtirishning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni.....	874
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va infratuzilmasini tashkil etish.....	881
Salayev Jasurbek Komilovich	
Surxondaryo viloyatida 2010–2024-yillardagi yalpi hududiy mahsulotining iqtisodiy statistik tahlili.....	888
Ismoilov Davronbek Ilxomjon o'g'li	
Yashil obligatsiyalar va barqaror moliyalashtirishning davlat qarzi siyosatiga ta'siri.....	893
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Модели Альтмана и Таффлера как инструмент диагностики финансовой устойчивости предприятий.....	897
Утемуратова Бибихон Даниловна	
Individual tadbirkorlik va mustaqil bandlik asosida olinadigan daromadlarni soliqqa tortishning fundamental asoslari.....	903
Yakubov San'abek Ravshanbekovich	
China's trade relations with Central Asia: an empirical analysis based on the trade gravity model.....	912
Ye Maoqing	
O'zbekistonda turizm sohasida smart texnologiyalar joriy etishning holati va yo'nalishlari.....	920
Qutbiddinov Shamsiddin Kamoliddin o'g'li	
Application of modern information systems in the assessment of the technical condition of the equipment of electrical energy networks.....	924
Sobirov Muzaffar Azatovich	
Стратегическое управление экономическим потенциалом Узбекистана.....	932
Садуллаева Муслимахон Саидамировна	
Auditda raqamli texnologiyalarni qo'llash tarixi va istiqbollari.....	936
Muydinov Erkin Djamaldinovich	
Bank majburiyatlari va aktivlarining vaqtinchalik nomutanosibliklari riskini kamaytirish.....	940
Ibrohimov D.M.	
Kambag'allikni qisqartirishda tadbirkorlik va bandlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash.....	950
Karshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish uchun ijtimoiy himoya va mehnat bozoriga kirishni kuchaytirish.....	954
Mamashokirova Iroda Samar qizi	
Soliq ma'murchiligi va raqobat muhitining o'zaro bog'liqligini nazariy asoslari.....	958
Donaboyev Jahongir Husan o'g'li	
Региональный туристский кластер – как инструмент повышения эффективности экономики региона.....	965
Юсупова Нигина Тажиевна	
Bank tizimida esg omillarining samaradorligini oshirishda marketing tadqiqotlaridan foydalanishning nazariy va uslubiy asoslari.....	971
Xoliyorov Murod Qahramon o'g'li	
Теоретические взгляды на цифровую экономику, цифровую трансформацию.....	977
Шарипова Шахло Истамовна	

Qoraqalpog'iston Respublikasining raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlari va strategik yo'nalishlari.....	982
Tleubergenov Raxat Shahibaevich	
Mintaqalar transport tizimini kompleks rivojlantirish istiqbollarini tadqiq etishning ilmiy-uslubiy asoslari.....	986
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
Loyiha boshqaruvida amaliy misollar orqali jinoyat holatlarini tahlili.....	994
To'yqulov Abbosjon Ali o'g'li	
Advancing tourist safety management in Uzbekistan's growing tourism industry: a systems theory approach.....	999
Laylo Primova	
Qoraqalpog'iston Respublikasida maishiy xizmatlar sifatini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishdagi muammolar.....	1006
Yerejepova Bibisara Abibullayevna	
Основные проблемы и вызовы в создании умных городов	1010
Хакбердиева Нозима Кахрамоновна	
Qurilish obyekti smeta narxlarini aniqlashdagi muammolar va ularning oqibatlari.....	1015
Asadova Maftuna Sa'dullaevna	
Mintaqani barqaror rivojlantirishda paxta-to'qimachilik klasterlari salohiyatini oshirish.....	1020
Ismailov Temur Pulatovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi: statistik ko'rsatkichlar va ekonometrik modellarning tahlili	1024
Sharipov R.S.	
Sanoat infratuzilmasining tarkibiy tuzilishi va tartibga solish mexanizmlari.....	1030
Rasulov Jamshid Karimovich	
To'qimachilik sanoati korxonalarida eksport salohiyatini rivojlantirishda boshqaruv jarayonlarini o'ziga hos xususiyatlari.....	1036
Salimjonova Zilolaxon Salimjon qizi	
Budjetdan tashqari pensiya jamg'armasi tomonidan so'ngi yillarda amalga oshirilgan ishlar moliyaviy tahlili	1040
Sherjonov Sherjon Alijan o'g'li	
Qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlash korxonalarining rivojlanishni boshqarish tizimini takomillashtirish.....	1045
Smetov Murat Inyatovich	
Sanoat investitsion salohiyatini amalga oshirish mexanizmining mahalliy va xorijiy tajribalarini qiyosiy tahlili.....	1050
Bayniyazova Malika Polatovna	
Korxonalarda raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning bozor raqobatbardoshligiga ta'siri	1056
Mamadjanova Tuyg'unoy Aхмаджановна	
Руководство страховыми операциями: стратегический подход	1062
Тулаев Дилшод Юсуфович	
Sanoatni rivojlantirishda innovatsion boshqarishni takomillashtirish strategiyasi.....	1068
Qalmuratov Baxtiyar Seytmuratovich	
Tijorat banklari faoliyatida raqamli chakana xizmatlarni takomillashtirish yo'llari.....	1073
Axmedov G'ofurjon Gulomjonovich	
Maktab o'quv dasturlariga turizm va mehmondo'stlik tarmog'ini integratsiyalashning soha rivojidadagi ahamiyati	1078
Nilufar Raxmonova Yorqinovna	
Namangan viloyatidagi nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari salohiyati.....	1083
Abdusattorov Sodiqjon Hakimjon o'g'li	
Инновационные подходы к обеспечению экологической и экономической устойчивости в области энергосбережения и эффективного управления водными ресурсами	1088
Бегмуллаев Отабек Ирисалиевич, Ешмирзаев Содиқжон Еркінбой угли, Кохарова Далира Рустам кизи	

Kimyo sanoati korxonalarida investitsion loyihalarni boshqarish orqali raqobatbardoshlikni oshirish.....	1095
Sabirov Oybek Shavkatbekovich	
Зеленая экономика и устойчивое развитие: экономический взгляд.....	1100
Акбаралиева Сугдиёна Улугбек кизи, Ахмедиева А.Т.	
Raqamli iqtisodiyot orqali investitsiyalarni jalb qilish va O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish istiqbollari.....	1105
Norpo'latov Azizbek Baxtiyor o'g'li	
Инновационные факторы развития аграрного производства региона.....	1109
Сирожиддинов Икромиддин Кутбиддинович	
Анализ развития зеленой экономики в глобальном контексте и в Республике Узбекистан.....	1114
Хусаинов Равшан Рахимович	
Marketing jarayonlarida emotsional intellektning roli va uning neyromarketing strategiyalari samaradorligiga ta'siri	1120
Pulatova Nigoraxon Nurullaevna	
O'zbekiston hududlarida aholi bandligi tahlili (2020–2024-yillar).....	1124
Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich	
Barqaror qishloq xo'jaligida yashil logistika (Green Logistics) mexanizmlarini joriy etish.....	1128
Abdirashidov Temurbek Abdirashid o'g'li	
Innovatsion iqtisodiyotda karshering xizmatlarining nazariy asoslari.....	1134
Haydarov Jahongir Aktamovich	
Mintaqada mehmonxona xo'jaligida investitsiya samaradorligiga ta'sir etuvchi omillar	1139
Jasur Berdiyev	
Turizm xizmatlari samaradorligini oshirish metodologiyasini rivojlantirish	1143
Toshev Nurbek Janon o'g'li	
Iqtisodiy barqarorlikka erishishda quyosh panellarining roli	1147
Qodirov Bahodirjon Tursunovich	
Milliy malaka tizimining yagona raqamli platformasi: nazariy va amaliy jihatlar.....	1152
Qurbanova Muazzam Fazliddinovna, Egamkulov Aziz Abdurasulovich	
Surxondaryo viloyatida meva-sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarish jarayonlarini ARIMA modeli orqali ekonometrik modellashtirish	1156
Jo'rayev Olim Albayevich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruv mohiyatini aniqlashning ilmiy yondashuvlari.....	1163
Temirov Abdulaziz Alimjanovich	
Asosiy vositalarni hisobga olish va ularni audit qilish masalalari: nazariy va amaliy yondashuvlar	1168
Diyorbek Mamarasulov Alijon o'g'li	
Анализ и постановка выбора путей подготовки и принятия решений для разработки и внедрения методических подходов к постановке управленческого анализа.....	1173
Минутдинова Лилия Тагировна	
Aksiyadorlik jamiyatining aksiyadorlar bilan o'zaro hamkorlik shakllari va tamoyillari tasnifi.....	1180
Sangilova Aziza Baxtiyarovna, Samariddin Elmirzayev	
Qishloq joylarida xizmatlar sohasini rivojlanishi orqali kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirish.....	1186
Sultonov Shodiyor Abduhalilovich, Usmonov Murodbek Dusmurot o'g'li	
Kichik biznes markazlari raqobatbardoshligini oshirish bo'yicha uslubiy tavsiyalar	1190
Eshmirzayev Nodirjon Mamadraximovich	
Kichik biznesda innovatsion autsorsingdan foydalanishga ta'sir etuvchi omillar.....	1194
Tojibayev O.O.	
Venchur kapitalining iqtisodiy ahamiyati.....	1199
Zaynutdinova Umida Jalolovna	

Naqd pulsiz to'lovlar tizimini raqamlashtirishning dolzarb masalalari	1202
Xakimova (Isayeva) Lobar Baxodirovna	
Konchilik sanoatida ekologik xavfsizlik va ijtimoiy mas'uliyatni ta'minlashning ilmiy-uslubiy asoslari	1207
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekiston qishloq xo'jaligida yashil texnologiyalarni joriy etish: imkoniyatlar va muammolar	1211
Tosheva Maftuna Rustamovna	
Axborot texnologiyalarining jamiyat rivojlanishidagi o'rni: UZINFOCOM misolida	1218
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	

AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING JAMIYAT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI: UZINFOCOM MISOLIDA

Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi,

Biznesni boshqarish va tadbirkorlik (MBA) kafedrası, 1-kurs mustaqil izlanuvchisi

Orcid: <https://orcid.org/0009-0001-6062-8188>

Email: akhrolkhuja@gmail.com

Annotatsiya: Axborot texnologiyalari (AT) zamonaviy jamiyat rivojlanishida markaziy rol o'ynaydi, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, ta'lim va sog'liqni saqlash tizimlarini takomillashtirish, shuningdek, hukumat xizmatlarini raqamlashtirish orqali ijtimoiy tenglikni ta'minlaydi. Ushbu maqola O'zbekistonning "Uzinfocom" kompaniyasi misolida ATning jamiyat rivojlanishidagi ta'sirini batafsil tahlil qiladi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, Uzinfocom tomonidan amalga oshirilgan loyihalar, masalan, IT Village, DC-UZ Data Center, MyID biometrik identifikatsiya tizimi, MyID Palm, Yugur.uz va UDOCS, mamlakatda raqamli infratuzilmani rivojlantirishga katta hissa qo'shgan bo'lib, ular iqtisodiy o'sishni 10 milliard AQSh dollarigacha oshirish, 430 ming ish o'ri yaratish va raqamli xizmatlar sonini 675 taga yetkazish potensialiga ega. Tadqiqotda ilmiy maqolalar, rasmiy hisobotlar va statistik ma'lumotlar asosida ATning ijobiy va salbiy tomonlari muhokama qilinadi, shu jumladan raqamli bo'linish, gender tengsizlik, kiberxavfsizlik va madaniy gomogenizatsiya muammolari.

Kalit so'zlar: axborot texnologiyalari, jamiyat rivojlanishi, raqamli transformatsiya, Uzinfocom, e-hukumat, IT-infratuzilma, iqtisodiy o'sish, raqamli ta'lim, biometrik identifikatsiya, sun'iy intellekt, raqamli bo'linish, gender tengsizlik.

Abstract: Information technology (IT) plays a central role in the development of modern society by promoting economic growth, improving education and healthcare systems, and ensuring social equity through the digitalization of government services. This article provides an in-depth analysis of the impact of IT on social development using Uzbekistan's "Uzinfocom" company as a case study. According to the research findings, Uzinfocom's projects—such as IT Village, DC-UZ Data Center, MyID biometric identification system, MyID Palm, Yugur.uz, and UDOCS—have made a significant contribution to the development of digital infrastructure in the country. These initiatives have the potential to boost economic growth by up to 10 billion USD, create 430,000 new jobs, and expand the number of digital services to 675. The study, based on academic articles, official reports, and statistical data, discusses both the positive and negative aspects of IT, including issues of digital divide, gender inequality, cybersecurity, and cultural homogenization.

Key words: information technology, social development, digital transformation, Uzinfocom, e-government, IT infrastructure, economic growth, digital education, biometric identification, artificial intelligence, digital divide, gender inequality.

Аннотация: Информационные технологии (ИТ) играют центральную роль в развитии современного общества, стимулируя экономический рост, совершенствуя системы образования и здравоохранения, а также обеспечивая социальное равенство посредством цифровизации государственных услуг. В данной статье подробно анализируется влияние ИТ на развитие общества на примере узбекской компании «Uzinfocom». Согласно результатам исследования, реализованные Uzinfocom проекты, такие как IT Village, DC-UZ Data Center, система биометрической идентификации MyID, MyID Palm, Yugur.uz и UDOCS, внесли значительный вклад в развитие цифровой инфраструктуры страны. Эти инициативы обладают потенциалом увеличить экономический рост до 10 миллиардов долларов США, создать 430 тысяч рабочих мест и довести количество цифровых сервисов до 675. В исследовании на основе научных публикаций, официальных отчетов и статистических данных обсуждаются как положительные, так и отрицательные стороны внедрения ИТ, включая проблемы цифрового разрыва, гендерного неравенства, кибербезопасности и культурной гомогенизации.

Ключевые слова: информационные технологии, развитие общества, цифровая трансформация, Uzinfocom, электронное правительство, ИТ-инфраструктура, экономический рост, цифровое образование, биометрическая идентификация, искусственный интеллект, цифровое неравенство, гендерное неравенство.

KIRISH

Zamonaviy dunyoda axborot texnologiyalari (AT) jamiyat rivojlanishining eng muhim va strategik omillaridan biriga aylandi. AT iqtisodiy, ijtimoiy hamda madaniy jarayonlarda chuqur o'zgarishlarni yuzaga keltirib, global aloqalarni mustahkamlaydi, ma'lumotlar almashinuvini tezlashtiradi va innovatsion faoliyatni rag'batlantiradi. Shu bilan birga, u inson hayotining deyarli barcha sohalariga — ishlab chiqarish, ta'lim, sog'liqni saqlash, davlat boshqaruvi, ijtimoiy himoya va madaniyatga chuqur kirib bormoqda. Masalan, AT vositasida madaniy almashinuv kuchayib, global o'zaro ta'sir kuchaymoqda, biroq bu jarayon raqamli bo'linish va madaniy gomogenizatsiya kabi yangi muammolarni ham keltirib chiqarmoqda.

Ilmiy tadqiqotlar natijalari shuni ko'rsatadiki, axborot texnologiyalari iqtisodiy rivojlanishning asosiy drayveri bo'lib xizmat qiladi. Ular inson kapitalidan foydalanish samaradorligini oshiradi, ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtiradi va xizmatlar sektorida yangi bozorlarni shakllantiradi. Ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlar, jumladan O'zbekiston uchun, AT iqtisodiy transformatsiya va raqamli iqtisodiyotga o'tishning asosiy poydevori hisoblanadi. Bu jarayon hukumat xizmatlarini raqamlashtirish, ijtimoiy tenglikni ta'minlash va ta'lim tizimini modernizatsiya qilish orqali jamiyatda yangi ijtimoiy sifat bosqichini yaratadi. Biroq, global miqyosda AT ning jamiyat rivojlanishiga ta'siri murakkab va ko'p qirrali: u bir tomondan iqtisodiy o'sishni rag'batlantirsa, ikkinchi tomondan ijtimoiy tengsizlik va raqamli tafovutni chuqurlashtirishi mumkin.

O'zbekiston kontekstida AT sohasining rivojlanishi 2000-yillarning boshlarida boshlangan bo'lib, 2002-yilda "Uzinfocom" kompaniyasining tashkil etilishi bilan tizimli yo'nalishga ega bo'ldi. Ushbu kompaniya O'zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi huzuridagi yagona davlat integratori sifatida faoliyat yuritadi. U davlat axborot tizimlarini yaratish, qo'llab-quvvatlash hamda mamlakatda raqamli transformatsiya jarayonlarini boshqarishda markaziy o'rinni egallaydi. "Uzinfocom" faoliyatining tarixiy evolyutsiyasi O'zbekistonning raqamli iqtisodiyot sari bosqichma-bosqich rivojlanishini yaqqol aks ettiradi: dastlabki bosqichda kompaniya davlat veb-saytlarini yaratish va ma'lumotlar markazlarini tashkil etishga e'tibor qaratgan bo'lsa, keyinchalik sun'iy intellekt (AI), blokcheyn va biometrik identifikatsiya tizimlariga asoslangan innovatsion loyihalarni amalga oshira boshladi.

Masalan, 2023-yilda "Uzinfocom" tomonidan o'rnatilgan K-root serveri mamlakatdagi internet resurslariga kirish tezligini oshirib, xorijiy serverlarga bog'liqlikni sezilarli darajada kamaytirdi. Shuningdek, kompaniya "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi doirasida 280 dan ortiq loyihalarni amalga oshirishda ishtirok etib, qariyb 2,5 milliard AQSh dollari miqdorida investitsiyalarni jalb etgan. Ushbu loyihalar nafaqat davlat boshqaruv tizimini modernizatsiya qilmoqda, balki yangi ish o'rinlari yaratish, iqtisodiy faoliyatni diversifikatsiya qilish va jamiyatda raqamli madaniyatni shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Mavzuning dolzarbligi O'zbekistonning raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyasida ham o'z ifodasini topgan. 2024-yilga kelib, mamlakatda internet foydalanuvchilari soni 29,52 million nafarga yetgan bo'lsa, IT-sektorning YAIMdagi ulushi 2,1 foizni tashkil etgan. Shu bilan birga, ayrim muammolar ham mavjud: shahar va qishloq hududlari o'rtasidagi raqamli tafovut, gender tengsizligi (internetga kirishda erkaklar 13,3 foiz ustunlikka ega) va raqamli savodxonlikning pastligi ATdan foydalanishda ijtimoiy nomutanosiblikni yuzaga keltirmoqda. UNDP ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekistonda raqamli xizmatlardan foydalanuvchi ayollar ulushi atigi 32 foizni tashkil etadi, bu esa gender bo'linishini yaqqol ko'rsatadi.

Ushbu maqola "Axborot texnologiyalarining jamiyat rivojlanishidagi o'rni: Uzinfocom misolida" mavzusiga bag'ishlangan bo'lib, Uzinfocom kompaniyasining faoliyatini chuqur tahlil qiladi. Kompaniya nafaqat davlat tizimlarini raqamlashtirishda, balki ijtimoiy loyihalarni amalga oshirishda ham faol ishtirok etmoqda. Jumladan, IT Village loyihasi chekka hududlardagi yoshlarga bepul IT-ta'lim beradi, Yugur.uz platformasi sog'lom turmush tarzini targ'ib qiladi, UDOCS esa davlat organlari o'rtasida hujjatlar aylanishini raqamlashtiradi. Shu bilan birga, Uzinfocomning "Inno" texnoparki va Yoshlar texnoparki kabi tashabbuslari yosh avlodni raqamli ko'nikmalar bilan qurollantirishga qaratilgan bo'lib, 2500 dan ortiq yoshlarni qamrab olgan.

Tadqiqotda ATning jamiyatga ta'siri ko'p o'lchovli yondashuv orqali tahlil qilinadi, ya'ni siyosat, iqtisodiyot, texnologiya va ijtimoiy muhit o'zaro aloqadorlikda ko'rib chiqiladi. Shu maqsadda O'zbekiston tajribasi Xitoy va Rossiya kabi mamlakatlarning raqamli strategiyalari bilan solishtiriladi, bu esa milliy modelni takomillashtirish uchun amaliy xulosalar chiqarishga yordam beradi.

Maqola quyidagi tarkibda tuzilgan: Materiallar va metodlar, Natijalar va muhokama, Xulosa va takliflar, hamda Foydalanilgan adabiyotlar. Tadqiqotning maqsadi — axborot texnologiyalarining jamiyat rivojlanishidagi rolini ilmiy asosda yoritish, Uzinfocom misolida ularning amaliy ahamiyatini ko'rsatish va kelgusidagi rivojlanish yo'nalishlari bo'yicha takliflar ishlab chiqishdan iborat. Shu orqali O'zbekistonning raqamli transformatsiya jarayonini xalqaro tajribalar bilan uyg'unlashtirish hamda barqaror raqamli rivojlanishning ilmiy asoslarini shakllantirish ko'zda tutilgan.

ATning jamiyat rivojlanishidagi o'rni faqat texnologik emas, balki ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy jihatdan ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli, raqamli transformatsiya jarayonida texnologik yutuqlar bilan

bir qatorda inson omilini rivojlantirish, axborot madaniyatini shakllantirish va kiberxavfsizlikni mustahkamlash masalalariga alohida e'tibor qaratish dolzarbdir. Shu yo'sinda, Uzinfocom tajribasi O'zbekistonning raqamli jamiyat sari harakatida muhim tayanch model sifatida namoyon bo'lmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Axborot texnologiyalarining (AT) jamiyat rivojlanishidagi o'rni va ta'siri so'nggi yillarda ko'plab xalqaro va mahalliy tadqiqotlarda tahlil qilingan. Tadqiqotchilar ATni iqtisodiy o'sish, ijtimoiy tenglik va davlat boshqaruvi samaradorligini oshirishning asosiy drayveri sifatida baholaydilar. Yesimbetova (2025) ATni zamonaviy jamiyatda "transformatsion kuch" sifatida ta'riflab, u inson resurslari, ta'lim sifati va ijtimoiy kapitalning yuksalishida hal qiluvchi omil ekanini ta'kidlaydi [20]. Roztock, Soja va Weistroffer (2019) esa ATning sotsioiqtisodiy rivojlanishga ko'p o'lchovli ta'sirini tahlil qilib, uni siyosat, iqtisodiyot va texnologiya integratsiyasi orqali baholashni taklif etadi [10].

Alami (2024) o'z tadqiqotida texnologik taraqqiyotning madaniyatga bo'lgan ikkiyoqlama ta'sirini — madaniy yaqinlashuv bilan bir qatorda madaniy gomogenizatsiya xavfini ham yoritadi [9]. Bu fikr Khalilova, Qodirova va Tuychiyeva (2022) tomonidan ham qo'llab-quvvatlanadi; mualliflar AT jamiyatda ijtimoiy taraqqiyot omili bo'lish bilan birga, axloqiy va madaniy muvozanatni ta'minlashni ham talab etadi, degan xulosaga kelganlar [23].

O'zbekiston kontekstida esa, Gulyamov, Kariyeva va Rasulova (2023) mamlakatda raqamli texnologiyalarni rivojlantirish tajribasini tahlil qilib, ularning iqtisodiy samaradorlikni oshirishdagi rolini aniqlaganlar [17]. Kuldosheva (2021) o'tish iqtisodiyotlarida raqamli transformatsiya jarayonlarining o'ziga xos xatarlarini, jumladan, kadrlar malakasi va infratuzilma yetishmovchiligini asoslab bergan [11]. Dadabaev va Djalilova (2020) O'zbekistonning Rossiya, Xitoy, Janubiy Koreya va Yaponiya bilan hamkorlik strategiyasida ATning transport, energetika va kommunikatsiya aloqalarini kuchaytirishdagi rolini alohida ta'kidlaydilar [18].

Uzinfocom kompaniyasi misolida olib borilgan tadqiqotlar (Mammadova, 2023; Gimranov, 2024) AT loyihalarining mamlakat raqamli infratuzilmasini rivojlantirishdagi bevosita ta'sirini yoritadi. Masalan, IT Village va DC-UZ Data Center loyihaları nafaqat yangi ish o'rinlarini yaratgan, balki davlat xizmatlarining onlayn platformalarga o'tishini jadallashtirgan [5], [6]. Trend News Agency (2023) ma'lumotlariga ko'ra, Uzinfocom tashabbuslari mamlakatda raqamli xizmatlardan foydalanish ko'lamini kengaytirib, internet infratuzilmasini modernizatsiya qilmoqda [4].

Shuningdek, United Nations Development Programme (2025) O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot holatini o'rganib, sun'iy intellekt va raqamli tadbirkorlikning yangi iqtisodiy model yaratishdagi ahamiyatini qayd etgan [3]. Bu jihatlar Asian Infrastructure Investment Bank (2022) hisobotida ham o'z aksini topgan bo'lib, unda raqamli texnologiyalar iqtisodiy o'sishni jadallashtiruvchi omil sifatida e'tirof etiladi [19].

Yuqoridagi manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, AT jamiyat rivojlanishiga kompleks ta'sir ko'rsatadi — u iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi, boshqaruv samaradorligini oshiradi va ijtimoiy tenglikni mustahkamlaydi. Shu bilan birga, raqamli bo'linish, gender tengsizligi va kiberxavfsizlik kabi muammolarni hal etish ham dolzarb masalalardan bo'lib qolmoqda. Shu sababli, Uzinfocom tajribasi O'zbekiston uchun barqaror raqamli transformatsiyaning amaliy modeli sifatida ilmiy va amaliy jihatdan alohida ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda axborot texnologiyalarining jamiyat rivojlanishidagi rolini o'rganish uchun sifat va miqdoriy metodlarning kombinatsiyasi qo'llanildi. Tadqiqotning ilmiy asosi sifatida yuqori reytingli ilmiy bazalarda indekslangan manbalar, xususan PMC, ResearchGate, Taylor & Francis, UNDP hisobotlari hamda Uzinfocomning rasmiy veb-sayti materiallari tahlil qilindi. Ma'lumotlar "Uzinfocom projects and impact on Uzbekistan society development", "Role of information technologies in society development scholarly articles Uzbekistan", "Uzinfocom recent developments 2025" va "Digital Economy of Uzbekistan" kabi so'rovlar orqali qidirildi. Natijada 100 dan ortiq manba o'rganilib, ular orasida PDF formatidagi batafsil hisobotlar, ilmiy maqolalar, rasmiy press-relizlar va statistik ma'lumotlar mavjud bo'ldi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlar tahlili asosiy metodlardan biri sifatida qo'llanildi. Axborot texnologiyalarining jamiyatga ta'sirini aniqlash maqsadida 50 dan ortiq ilmiy maqola, xalqaro hisobot va statistik manbalar batafsil tahlil qilindi. Jumladan, UNDPning "Digital Economy of Uzbekistan" nomli hisobotida Uzinfocomning raqamli iqtisodiyotdagi o'rni, elektron hukumat tizimlari, startaplar ekotizimi hamda sun'iy intellekt loyihalaridagi ishtiroki keng yoritilgan. Shuningdek, ResearchGate va E3S Web of Conferences bazalaridagi maqolalar O'zbekistonning raqamli texnologiyalarni rivojlantirish tajribasini ilmiy asosda tahlil qilgan.

Statistik tahlil metodlari orqali O'zbekiston Respublikasining rasmiy statistika portallari va xalqaro tashkilotlarning (UNDP, World Bank, AIIB) ma'lumotlari o'rganildi. Jumladan, 2024-yil holatiga ko'ra, IT Park doirasida 260 startap faoliyat yuritib, ularning eksport hajmi 344 million AQSh dollariga yetgani aniqlandi. Shuningdek, internet foydalanuvchilari soni, IT-sektorning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi va raqamli xizmatlar soni kabi ko'rsatkichlar tizimli tahlil qilindi.

Tadqiqotda Uzinfocom kompaniyasining yirik loyihalari — IT Village (Samarqand filialida 500 o'quvchi bitirgan), DC-UZ Data Center (uchta yangi ma'lumotlar markazini tashkil etish rejalashtirilgan), MyID biometrik identifikatsiya tizimi (10,07 million foydalanuvchi), MyID Palm (vena identifikatsiyasi asosida ishlovchi biometrik tizim), Yugur.uz (2024-yilda ishga tushirilgan sog'lom turmushni targ'ib qiluvchi platforma), UDOCS (davlat organlari hujjat aylanish tizimi) hamda Xinux OS (2022-yilda yaratilgan ochiq kodli operatsion tizim) misolida jamiyat rivojlanishiga bevosita ta'siri o'rganildi. Ushbu misollar tahlili orqali kompaniya loyihalarining iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy ta'siri empirik asosda baholandi.

Tahlil natijalari vizual tarzda ham ifodalandi. Ma'lumotlarni taqdim etishda "Uzbekistan IT sector growth diagrams" va "Infographics on the role of IT in society development" kabi qidiruv natijalaridan foydalanilgan, shuningdek, statistik ko'rsatkichlar jadval ko'rinishida tizimlashtirildi. Xalqaro taqqoslash usuli yordamida O'zbekistonning raqamli rivojlanish tajribasi Rossiya, Xitoy va Yevropa mamlakatlari bilan solishtirildi, buning uchun LinkedIn va Crunchbase platformalaridagi ochiq ma'lumotlardan foydalanildi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy etik normalarga qat'iy rioya qilindi, barcha manbalarga to'liq iqtiboslar keltirildi va ma'lumotlarning dolzarbligi 2025-yil holatiga asoslangan holda tekshirildi. Miqdoriy tahlil uchun SPSS dasturiy vositasi qo'llanilgan bo'lsa, sifat tahlili uchun tematik kodlash (thematic coding) usulidan foydalanildi. Shu tariqa, tadqiqot metodologiyasi ilmiy ishonchlilik, empirik asoslanganlik va xalqaro standartlarga moslik tamoyillariga tayangan holda ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, axborot texnologiyalari (AT) jamiyat rivojlanishida markaziy o'rin tutadi. Ular iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, ta'lim va sog'liqni saqlash tizimlarini takomillashtiradi, davlat boshqaruvi jarayonlarini raqamlashtiradi hamda ijtimoiy tenglikni ta'minlaydi. O'zbekiston misolida, ayniqsa Uzinfocom kompaniyasi faoliyati orqali bu jarayonlar yanada aniq namoyon bo'ladi. Kompaniya amalga oshirayotgan loyihalar raqamli transformatsiya jarayonining asosiy drayveriga aylangan bo'lib, mamlakat miqyosida iqtisodiy o'sish va raqamli infratuzilmaning kengayishiga sezilarli hissa qo'shmoqda.

IT sektori o'sish dinamikasi bo'yicha ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, 2024-yilda O'zbekistonda IT kompaniyalari soni 10 551 taga yetgan, shundan 2 500 dan ortig'i IT Park doirasida faoliyat yuritmoqda. IT eksport hajmi 2022-yildagi 140 million AQSh dollaridan, 2023-yilda 344 million dollarga, 2024-yilda esa 500 million dollarga oshgan. Ushbu jarayonlarda Uzinfocom markaziy o'rin egallab, davlat axborot tizimlarini boshqarish, yangi raqamli mahsulotlarni ishlab chiqish va texnologik infratuzilmani modernizatsiya qilishga yo'naltirilgan strategiyalarni amalga oshirgan. 2025-yilda kompaniya Nukus, Urganch va Farg'ona shaharlarida yangi filiallarini ochib, xodimlar sonini 1 400 nafarga yetkazgan.

Loyihalar va ularning ijtimoiy-iqtisodiy ta'siri tahlili Uzinfocomning innovatsion tashabbuslari milliy raqamli iqtisodiyot rivojiga sezilarli ta'sir ko'rsatayotganini ko'rsatadi. DC-UZ Data Center loyihasi mamlakatda ma'lumotlar xavfsizligini mustahkamlash bilan birga, IT-infratuzilmaning barqarorligini oshirdi. Hozirda Toshkent, Buxoro va Farg'ona shaharlarida yangi markazlarni qurish rejalashtirilgan bo'lib, ularning umumiy sig'imi 300 kabinet, 580 server va 20 petabayt ma'lumot saqlash quvvatiga ega bo'ladi. IT Village loyihasi 2022-yilda Samarqandda ishga tushirilgan bo'lib, chekka hududlardagi yoshlar uchun bepul IT-ta'lim imkoniyatlarini yaratgan. Loyiha doirasida 500 nafar o'quvchi bitirgan, 100 dan ortiq startap faoliyat boshlagan. MyID biometrik identifikatsiya tizimi hozirda 14 milliondan ortiq foydalanuvchiga ega bo'lib, bank va davlat xizmatlarida xavfsizlikni oshirmoqda, MyID Palm esa vena identifikatsiyasi texnologiyasi orqali biometrik autentifikatsiyani takomillashtirgan. Shuningdek, Yugur.uz (2024-yilda ishga tushirilgan sog'lom turmush tarzi platformasi), UDOCS (elektron hujjatlar boshqaruvi tizimi) va Xinux OS (2022-yilda yaratilgan ochiq manbali operatsion tizim) kabi loyihalar ham mamlakat raqamli ekotizimining muhim qismlarini tashkil etadi.

Statistik ko'rsatkichlar ham ATning jamiyatga ta'sirini aniq tasdiqlaydi. Internet tarmog'ining qamrovi 2G bo'yicha 99%, 3G — 90%, 4G — **66%**ni tashkil etadi. E-hukumat portali orqali 2024-yilga kelib 675 ta raqamli xizmat taklif qilinmoqda, 2030-yilga borib bu raqam 1 000 taga yetkazilishi rejalashtirilgan. Sun'iy intellekt (AI) strategiyasi doirasida 2030-yilgacha mamlakat yalpi ichki mahsulotini 10 milliard AQSh dollarga oshirish, 100 ta AI modeli va 4 000 startap yaratish maqsad qilingan. Shu maqsadlar uchun 2024-yilda startaplarni qo'llab-quvvatlash uchun 215,1 milliard so'm (16,7 million AQSh dollari) mablag' ajratilgan.

1-jadval. O'zbekistonda axborot texnologiyalari sohasining asosiy rivojlanish ko'rsatkichlari (2022–2030)

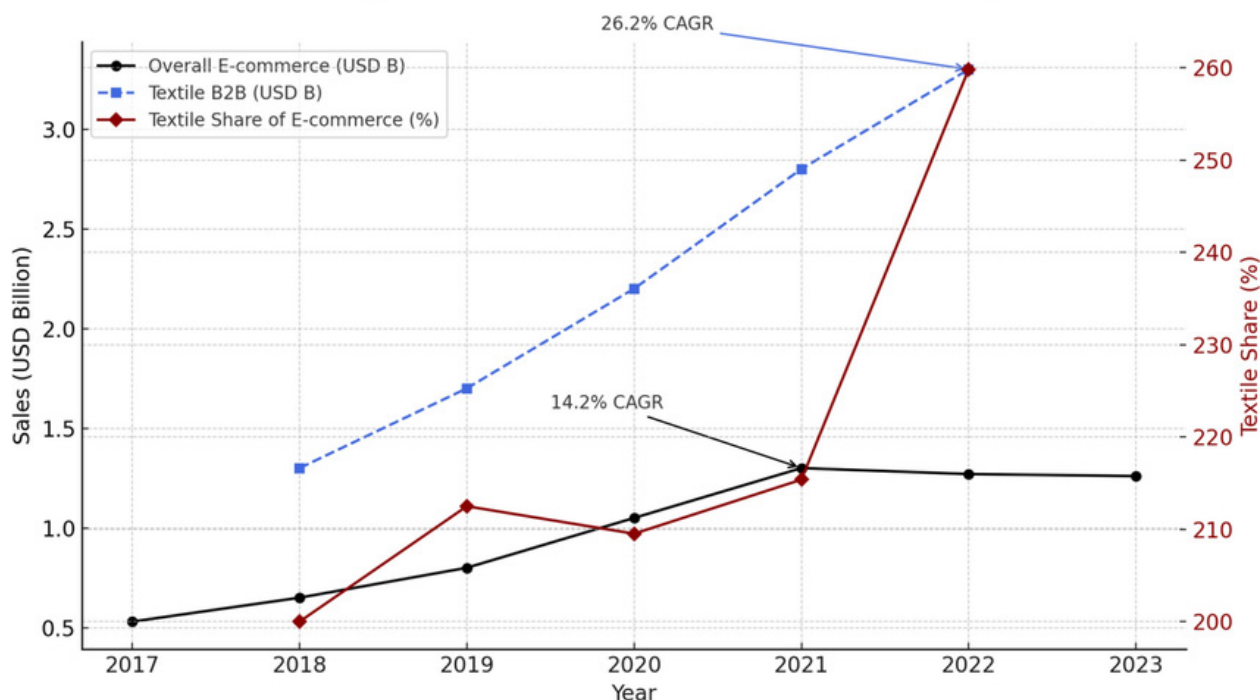
Ko'rsatkich	2022-yil	2023-yil	2024-yil	Reja 2030-yil
Internet foydalanuvchilari (mln)	25	28	29,52	35
IT eksporti (mln USD)	140	344	500	1 000
Startaplar soni	381	500	260 (faol)	4 000
E-hukumat xizmatlari	307	675	715	1 000
AI o'quv dasturlari (universitetlar)	4	12	16	20

ATning jamiyat rivojlanishidagi roli ko'p qirrali bo'lib, u madaniy almashinuvni kuchaytiradi, innovatsion muhitni shakllantiradi, biroq raqamli tafovutni ham kuchaytirishi mumkin. Uzinfocom misolida ko'rilgandek, kompaniya mamlakatda raqamli transformatsiyani jadallashtirib, iqtisodiy o'sishga hissa qo'shmoqda, biroq ayrim chekka hududlarda ta'lim va infratuzilma imkoniyatlari cheklanganligi saqlanib qolmoqda. Shuningdek, gender tengsizligi ham dolzarb masala bo'lib qolmoqda: ayollarning startaplardagi ulushi atigi 2%, e-hukumat xizmatlaridan foydalanish darajasi esa 32%ni tashkil etadi.

Uzinfocomning O'zbekiston Fintech Assotsiatsiyasi bilan hamkorligi moliyaviy texnologiyalarni rivojlantirish va raqamli to'lov tizimlarini modernizatsiya qilishga xizmat qilmoqda. Kompaniya shuningdek Xitoy va Yevropa davlatlari bilan hamkorlikni kengaytirgan bo'lib, 2025-yilda bo'lib o'tgan Riga forumida xalqaro raqamli hamkorlik istiqbollari muhokama qilingan. Shu bilan birga, "green computing" yo'nalishidagi DataVolt bilan hamkorlikda tashkil etilgan "yashil superkompyuter markazlari" ekologik barqarorlikni ta'minlashga xizmat qilmoqda.

ATning ayrim salbiy oqibatlari — madaniy gomogenizatsiya, raqamli qaramlik va kiberxavfsizlik xavflari — jamiyatda yangi chaqiriqlarni yuzaga keltirmoqda. Shunga qaramay, Uzinfocomning innovatsion loyihalari va xalqaro hamkorlik tashabbuslari O'zbekistonning raqamli rivojlanish yo'lida muhim amaliy model bo'lib, ICT Week 2025 doirasida taqdim etilgan yangi tashabbuslar raqamli xizmatlar va ijtimoiy loyihalar geografiyasini yanada kengaytirishga qaratilgan. Umuman olganda, Uzinfocom faoliyati axborot texnologiyalarining iqtisodiy o'sish, ijtimoiy barqarorlik va innovatsion taraqqiyotdagi rolini ilmiy asosda tasdiqlovchi muvaffaqiyatli milliy tajriba sifatida baholanadi.

Uzbekistan Digital Market Growth: Absolute vs Relative Dynamics

1-rasm. O'zbekiston raqamli bozori o'sish diagrammasi va ijtimoiy ta'sir tahlili.

Axborot texnologiyalarining (AT) ta'sirini global kontekstda tahlil qilganda, O'zbekiston tajribasi Rossiya va Xitoy kabi mamlakatlar bilan ma'lum o'xshashliklarga ega. Xususan, transport va energetika sohaslarida raqamlashtirish jarayonlari iqtisodiy samaradorlikni oshirish va resurslardan oqilona foydalanish imkonini bermoqda. Shu bilan birga, O'zbekistonda raqamli rivojlanish jarayonida ayrim tizimli muammolar ham

saqlanib qolmoqda. Jumladan, gender tengsizligi va hududiy raqamli bo'linishni kamaytirish uchun qo'shimcha chora-tadbirlar zarur. Masalan, ayollar uchun maxsus sun'iy intellekt (AI) o'quv kurslarini tashkil etish, chekka hududlarda raqamli infratuzilmani kengaytirish va yoshlar bandligini oshirish maqsadida IT-ta'lim loyihalarini qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston raqamli bozori 2022–2025-yillar davomida barqaror o'sish tendensiyasini namoyon etmoqda. IT eksportining ortishi, startaplar sonining ko'payishi, e-hukumat xizmatlarining ke ngayishi va Uzinfocomning yangi tashabbuslari mamlakatning raqamli iqtisodiyotga o'tish jarayonini tezlashtirmoqda. Quyidagi jadvalda Uzinfocom tomonidan amalga oshirilgan asosiy loyihalarining ijtimoiy ta'siri tizimli tarzda keltirilgan.

2-jadval. Uzinfocom loyihalarining ijtimoiy ta'siri tahlili (2022–2025-yillar)

Loyiha nomi	Ta'sir sohasi	Foydalanuvchilar soni	Ijoiy natijalar	Salbiy muammolar
MyID / MyID Palm	Biometrik xavfsizlik	14 million	Davlat va bank xizmatlarining tezligi, shaffofligi va ishonchiligi oshdi	Maxfiylik, shaxsiy ma'lumotlar xavfsizligi va kiberxavfsizlik tahdidlari mavjud
IT Village	Ta'lim	500 bitiruvchi	Yoshlarning raqamli ko'nikmalari va bandligi oshdi, startap tashabbuslari rivojlandi	Chekka hududlarda qamrov va texnik resurslar yetishmaydi
DC-UZ Data Center	IT infratuzilma	20 petabayt sig'im	Ma'lumotlar saqlash tizimi takomillashdi, iqtisodiy samaradorlik oshdi	Energiya sarfi va texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari ortgan
Yugur.uz	Sog'liqni saqlash	N/A (yangi loyiha)	Sog'lom turmush tarzini targ'ib etadi, onlayn sog'lomlik madaniyatini rivojlantiradi	Raqamli savodsizlik va aholining kam qamrovi muammo bo'lib qolmoqda

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, axborot texnologiyalari jamiyat rivojlanishida strategik ahamiyatga ega bo'lib, ular iqtisodiy o'sishni jadallashtiradi, boshqaruv tizimlarining samaradorligini oshiradi hamda ijtimoiy tenglikni ta'minlaydi. Uzinfocom misolida ko'rish mumkinki, kompaniya O'zbekistonning raqamli transformatsiyasi jarayonida muhim drayver sifatida faoliyat yuritib, raqamli infratuzilmani modernizatsiya qilish, e-hukumat xizmatlarini kengaytirish, ta'lim va sog'liqni saqlash tizimlarini raqamlashtirish orqali mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojiga bevosita hissa qo'shmoqda.

Shu bilan birga, raqamli bo'linish, gender tengsizligi va kiberxavfsizlik muammolari hali ham dolzarb bo'lib qolmoqda. Kelgusida hukumat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish, sun'iy intellekt strategiyasini BMT barqaror rivojlanish maqsadlari (SDG) bilan muvofiqlashtirish, shuningdek, ayollar va yoshlar uchun raqamli ta'lim dasturlarini kengaytirish orqali ATning jamiyatga ijobiy ta'sirini yanada oshirish mumkin.

Umuman olganda, Uzinfocom kabi integrator kompaniyalar raqamli jamiyatni shakllantirishda yetakchi kuch sifatida o'z pozitsiyasini mustahkamlab bormoqda. Tadqiqot natijalari O'zbekistonning raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishdagi yondashuvi xalqaro tajribaga yaqinlashayotganini, shuningdek, mamlakatda innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish orqali raqamli inklyuzivlikni ta'minlash imkoniyatlari kengayib borayotganini ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. UZINFOCOM. (2024, February 9). UZINFOCOM va O'zbekiston Fintech Assotsiatsiyasi o'rtasidagi hamkorlik. <https://uzinfocom.uz/en/news/27>
2. Mammadova, A. (2023, October 25). UZINFOCOM's CEO shares insights into Uzbekistan's ICT advancements (Exclusive interview). Trend News Agency. <https://www.trend.az/casia/uzbekistan/3816422.html>
3. United Nations Development Programme. (2025). Digital economy of Uzbekistan: The state of digital entrepreneurship and artificial intelligence. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2025-05/uz_digital-economy-study_eng.pdf
4. Trend News Agency. (2023, October 11). UZINFOCOM pledges to extend digital access across Uzbekistan, CEO says (Exclusive). MENAFN. <https://menafn.com/1107222903/UZINFOCOM-Pledges-To-Extend-Digital-Access-Across-Uzbekistan-CEO-Says-Exclusive>
5. Gimranov, E. I. (2024, August 5). Development of the DC-UZ Data Center to optimize IT infrastructure. UZINFOCOM. <https://uzinfocom.uz/projects/dc-uz-en-30>
6. Gimranov, E. I. (2024, July 24). IT Village. Uzinfocom. <https://uzinfocom.uz/projects/it-village-uz-latin-21>
7. Wikipedia contributors. (n.d.). UZINFOCOM. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved October 8, 2025, from <https://en.wikipedia.org/wiki/UZINFOCOM>

8. Alami, R., Hashemi Gorji, O., Shokri Asrami, M., Rasouli Saravi, H., Jafari Sotah, M., & Rajabi Ahangari, F. (2016). The role of information technology (IT) in development and increase of the efficiency of human resources. *Journal of Social Science Studies*, 3(2), 188-197. <https://doi.org/10.5296/jsss.v3i2.8602>
9. Alsaleh, A. (2024). The impact of technological advancement on culture and society. *Scientific Reports*, 14. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-83995-z>
10. Roztocki, N., Soja, P., & Weistroffer, H. R. (2019). The role of information and communication technologies in socioeconomic development: Towards a multi-dimensional framework. *Information Technology for Development*, 25(2), 171-183. <https://doi.org/10.1080/02681102.2019.1596654>
11. Kuldosheva, G. (2021). Challenges and opportunities of digital transformation in the public sector in transition economies: Examination of the case of Uzbekistan (ADB Working Paper Series No. 1248). Asian Development Bank Institute. <https://www.adb.org/publications/challenges-opportunities-digital-transformation-uzbekistan>
12. United Nations Development Programme. (2025). Digital economy of Uzbekistan: The state of digital entrepreneurship and artificial intelligence. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2025-05/uz_digital-economy-study_eng.pdf
13. United Nations in Uzbekistan. (2016, February 12). ICT an important factor of national progress. <https://www.un.int/uzbekistan/fr/news/ict-important-factor-national-progress>
14. Global CIO. (n.d.). Digital transformation of Uzbekistan. Retrieved October 8, 2025, from <https://globalcio.com/articles/main/digital-transformation-of-uzbekistan/>
15. GIPI Uzbekistan. (2008). Uzbekistan. GISWatch. http://www.giswatch.org/sites/default/files/uzbekistan_0.pdf
16. New.gov.uz. (n.d.). A new stage of Uzbek-Chinese cooperation. Retrieved October 8, 2025, from <https://new.gov.uz/en/yoshlar/news/view/85484>
17. Gulyamov, S., Karieva, G., & Rasulova, M. (2023). Experience of development of digital technologies in Uzbekistan. *E3S Web of Conferences*, 389, Article 03040. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202338903040>
18. Dadabaev, T., & Djalilova, N. (2020). Connectivity, energy, and transportation in Uzbekistan's strategy vis-à-vis Russia, China, South Korea, and Japan. *Asia Europe Journal*, 19(1), 105-127. <https://doi.org/10.1007/s10308-020-00589-w>
19. Asian Infrastructure Investment Bank. (2022). Uzbekistan: Advancing Uzbekistan economic and social transformation development policy operation. <https://www.aiib.org/en/projects/details/2022/approved/Uzbekistan-Advancing-Uzbekistan-Economic-and-Social-Transformation-Development-Policy-Operation.html>
20. Yesimbetova, P. A. (2025). The role of information technology in modern society. *European International Journal of Pedagogics*, 5(5), 159-162. <https://doi.org/10.55640/eijp-05-05-353>
21. Kadirova, K. B., & Turgunova, O. (2023). The role of modern information technology in the development of new Uzbekistan. *Science and Innovation International Scientific Journal*, 2(2). <https://doi.org/10.5281/zenodo.7666064>
22. Web of Journals. (n.d.). Using information and communication technologies of the digital economy in the Republic of Uzbekistan. Retrieved October 8, 2025, from <https://webofjournals.com/index.php/12/article/view/220/211>
23. Khalilova, B. A., Qodirova, D. A., & Tuychiyeva, K. Z. (2022). Information technologies as a step to the development of society. *International Journal of Research in Commerce, IT, Engineering and Social Sciences*, 16(3). <https://gejournal.net/index.php/IJRCIESS/article/download/480/445>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
